Biblioteca Centrală Universitară Arad

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam, 3862. szám
4 oldal, 20 bani
1957, július 28, vasárnap

Köszöntjük a világ ifjuságának nagy találkozóját

Hatodszor gyülnek össze az egész világ békeszerető ifjuságának képviselői, hatodszor röppen fel ma a béke szárnyas hirnökével diszitett halványkék lobogó a Fesztivál zászlórudjára, hatodszor futnak be egy városba — a Fesztivál városába — a föld minden tájékáról elindult ifjusági békestafétàk.

Prága, Budapest, Berlin, Bukarest és Varsó után Moszkvában gyul ki ma a Világifjusàgi Találkozó meszesugárzó fényü tüze, innen száll fel az ünnepi harsonaszó hangjára a sokezer fehér galamb, hogy mindenüvé elvigye a béke és baràtság nagy talàlkozójának üzenetét.

Minden eddigi fesztivál emlékezetes ünnepe volt nem csupán az egész világ fiatalságának, de — rajtuk keresztül — valamennyi jószàndéku, békeszerető embernek.

Valamennyi fesztivál alkalmat nyujtott arra, hogy a távoli földrészek fiai jobban megismerjék egymás örömét és bánatát, multját és jelenét, jövő terveit és reményeit. Az a sok-sokezer fiatal, aki a föld minden sarkából jöve, a fesztiválokon találkozott, megismerte egymást és igaz baràtságot kötött, mind-mind lelkes katonája lett a népek közötti béke és megértés nagyszerü eszméjének.

A Világifjusàgi Találkozók résztvevőinek szivében kitörölhetetlenül ott él tovàbb a nemzetek közötti testvériség magasztos gondolata, az a szilárd elhatározás, hogy minden erejükből harcolni fognak a békére vágyó embermilliókat egymással szembeàllitani igyekvők maroknyi csoportja ellen.

Ki felejthetné el a résztvevők közül azt az érzést, mely mindenkit eltöltött, amikor ott àlltak valamelyik Fesztivál záróünnepségén, kéz a kézben, fehérek és feketék, kinaiak és amerikaiak, franciàk és arabok, oroszok és angolok és különböző nyelven, de egy szivvel és akarattal énekelték a világ ifjuságának indulóját:

Egy a jelszónk: a béke!
Harcba boldog jövőnkért megyünk.
Egy nagy cél érdekébe
Tör előre ifju seregünk!

Bárhol is van hazája.
Bármely ég néz le ràja,
Küzdő korunknak uj nemzedéke
Mind itt halad velünk!

A föld csaknem valamennyi àlamának, a nyári szellőben egymàs mellett repdeső zàszlói megsokszorozva verték vissza és zengték világgà a felejthetetlen szavakat:

Földön, égen zeng az uj dal:
Ifjusàg, ifjusàg!
Százezernyi szivdobogja
Ritmusàt, ritmusát!
Nincs oly erő, mely legyőzné
Ki a népért küzd
's dalolja a jövőnek himnuszát
Ifjusàg, ifjusàg!

Ezek a szavak egyre diadalmasabban járják be a világot. Az öntudatra ébredt ifjak milliói mindenütt az első sorokban harcolnak népük felszabadulásáért, a kivivott szabadsàg és függetlenség megszilárditásáért, a napfényes jövő felépitéséért.

A Szovjetunió és a népi demokratikus országok kommunizmust és szocializmust épitő fiataljai mindenütt az ifjuság lelkesedésével és lendületével vették és veszik ki részüket az országukban folyó nagyszerü épitőmunkából.

A kapitalista àllamok fiatalsàga elszántan szàll szembe mindazokkal, akik egy ujabb, borzasztó háborut készitenek elő és àgyutöltelékként szeretnék felhasználni az ifjusàg életét, saját, önző céljaik elérésére.

A gyarmati országok sokmilliós fiatalsága bátran és önfeláldozóan harcol országa felszabaditàsàért. Sokuk harcàt màr siker koronázta, de sokan vannak, akik most vivják legkeményebb küzdelmüket a gyarmattartók maroknyi csoportjával.

Ez a harc — a békéért, a gyarmati iga lerázásáért, a jobb életért — nem elszigetelten folyik. A Demokratikus Ifjusàg Világszövetségének sok-sok millió tagja vállvetve harcol az egész világon.

„Ifjak, egyesüljetek! Harcra a békéért, a jobb jövőért!" Ez a jelszó bejàrta az egész világot és mindenütt visszhangot keltett az ifju szivekben.

Az ujrafelfegyverzés ellen küzdő német ifjuság, a hazája felszabaditásáért oly hősiesen harcoló algériai fiatalok, a gyarmati országok napról-napra öntudatosabbá váló fiatal nemzedéke tudja, hogy harcában nem àll egyedül. Mellettük àll az egész világ ifjusága s igy küzdelmüket siker fogja koronázni!

Talán soha nem készült még a világ ifjusága olyan örömmel egyetlen fesztivàlra sem, mint a moszkvai Világifjusági Talàlkozóra. A föld legtávolabbi sarkaiból indultak el a küldöttek, hogy találkozhassanak ezernyi testvérükkel és fennen hirdessék küldőik üzenetét: „Veletek vagyunk, veletek küzdünk a békéért, a szabad, boldog életért!"

Ezt a békeüzenetet nem lehet elhallgattatni! Hiàba kisérelték meg a hideg- és meleg háboru vámszedői, hogy akadályokat gördítsenek a világ ifjusàgának nagy béketalálkozója elé. A föld sok tizezernyi ifja ismét összegyült és ma Moszkvàban diadalmasan szólalnak meg a VI. Világifjusági Talàlkozó megnyitását jelző harsonák.

A többi ország fiatalsàgával együtt, hazánk dolgozó ifjusàga is példátlan lelkesedéssel készült a nagy találkozóra. Màr hónapok óta folytak a munkaversenyek a gyárak és üzemek ifjusági brigádjai között, a dolgozó parasztifjak fesztivàlparcellákon alkalmazták a haladott mezőgazdasàgi módszereket, az iskolák fiataljai a Fesztivál tiszteletére vàllaltak és értek el kimagasló tanulmányi eredményeket.

Népköztársaságunk ezer képviselője màr megérkezett a világ ifjusàgának városába, Moszkvàba. Ők is ott haladnak ma a világ minden tájáról érkezett testvéreik mellett, a Fesztivál nagyszerü megnyitóünnepélyén és velük együtt ünnepelnek.

Mi, itthonmaradottak — gondolatban mind velük vagyunk és valamennyiünk hangja ott csendül majd a megnyitó ünnep százezernyi torokból visszhangzó, legyőzhetetlen kiàltásában:

„Béke és baràtsàg!"

A CFR műhelyek TC. részleg dolgozói köszöntik a moszkvai találkozót

A moszkvai Fesztivált megelőző hetekben nagy lendülettel dolgoztak a CFR TC. műhely ifjai és idősebb munkàsai. Ebben a lelkes munkában tünt ki szorgalmával Negru Iustin, aki fontos alkatrészeket készitett több jelzőberendezéshez s naponta 15 százalékkal tulteljesitette előirányzatát. Jelentős tulteljesitést ért el Stoiculescu Gheorghe is.

Mi kötelezzük magunkat, hogy a moszkvai fesztivál ideje alatt még nagyobb lendülettel dolgozunk. A termelőmunkán kivül önkéntes társadalmi munkára is vállalkozunk. Az ifjakkal karöltve minden dolgozó részt kért az állomástól a December 30 gyárig terjedő gyalogjáróján a cementkockák elhelyezésének munkájában.

A fesztivál ideje alatt ifjusági gyüléseket és különféle megbeszéléseket tartunk.

Munkaközösségünk szivből köszönti a VI. Világifjusági találkozót.

Socaciu Teodor,
a TC műhelyek dolgozója

Gyorsitsuk a hordás és cséplés ütemét

Néhány napja Aradrajon tartományi viszonylatban is az élre tört a mezőgazdasági munkákban. Számos községben, mint Világos és Kovaszinc, a hordással is előrehaladott állapotban vannak. A kalászosok negyedrészét itt már el is csépelték. Azonban több községben még vontatottan halad a hordás és a cséplés is.

Helyzetkép a hordásról

A rajoni néptanács mezőgazdasági osztálya legutóbbi adatai alapján a kalászosoknak mintegy 48 százalékát hordták be. Tehát még több, mint fele a tarlókon van. Éppen ezért minden alkalmas időt fel kell használni, hogy a kalászos gabona minél előbb a szérüre kerüljön. Minden kollektiv- és állami gazdaságnak, mezőgazdasági társulásnak és községi néptanácsnak mozgósitania kell az összes igákat a hordásra.

Elemezve rajonunk községeit, láthatjuk, hogy nem kevesebb, mint tizennégy községben 50 százalékon alul végezték el a hordást. Alább közöljük a hordásban élenjáró és lemaradt községeket:

Előrehaladott községek		*Lemaradott községek*	
Majlát	98 százalék	Vinga	39 százalék
Muszka	95 „	Vladimirescu	35 „
Ujzimánd	85 „	Fakert	35 „
Világos	70 „	Félegyháza	25 „
Sofronya	68 „	Angyalkut	25 „
Monostor	60 „	Mondorlak	10 „

A cséplésről

A cséplést sem végzik kielégitő ütemben. Mint előbb láttuk, a kalászos gabonának csaknem fele a szérükre került. Tehát bőven van, mit csépelni. Sajnos, a cséplési százalékszám jóval a lehetőségek alatt áll. Julius 25-ig a buzavetéseknek alig 9,4 százalékát csépelték ki. Ugyanilyen lemaradás észlelhető az árpa, valamint a zabcséplésben is a fenti időpontig 34, illetve 1 százalékot értek el.

A cséplésben néhány község elismerésre méltó eredményt ért el (Világos, Kovaszinc, Majlát). Azonban nagyobb az olyan községek száma, amelyek jóval a lehetőségek alatt teljesitenek. Szécsányon, Fakerten, Angyalkuton mindössze 1—2 százalékot értek el. E községek a hordásban is kullognak. Hasonlóan csigalassusággal folyik a cséplés Mácsán, Vladimirescun, Vingán, Firiteazon és Szentmártonon, ahol a gabona 3—5 százalékát csépelték ki.

Az angyalkuti, fakerti, mácsai mezőgazdasági társulás, a világosi és fakerti kollektiv gazdaság, a szécsányi dolgozó parasztok még meg sem kezdték a buza cséplését.

A cséplésben tapasztalt lemaradást nagymértékben befolyásolta az a tény is, hogy helyenként nem működnek a cséplőgépek. Igy például Vladimirescun, Zádorlakon, Kürtösön, Pankotán, Ságon, Szentmártonon, Vingán egy-egy cséplőgép nem dolgozik. Firiteazon és Mondorlakon 4, illetve 3 cséplő is áll tétlenül. Ezek a gépek naponta mintegy 15 vagonnal csépelhetnének. Sürgős intézkedést várunk az illetékesek részéről.

HÉT ÉV UTÁN...

Még 1950 elején a kommunisták meggyőző munkája eredményeként Zádorlak községben 32 család elhatározta, hogy uj életet kezd: kollektiv gazdaságot létesitenek. A kezdet nehéz volt. Ez érthető, hiszen a megalakuláskor a 120 hektár földterületen kivül tiz lóval, két tehénnel és négy sertéssel rendelkezett mindössze a kollektiv gazdaság.

A kollektivisták minden igyekezetükkel arra törekedtek, hogy jó példát mutassanak az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok előtt. Mindig elsőnek végezték el a különböző mezőgazdasági munkálatokat és gépi erővel müvelték meg földjüket. Természetesen az eredmény sem maradt el. Látták ezt az egyénileg gazdálkodók s évről-évre mind több volt azoknak a száma, akik elhatározták, hogy szakitanak régi életmódjukkal és kérték felvételüket a községi kollektiv gazdaságba.

Hét év telt el azóta, hogy megalakult a zádorlaki Vörös Október kollektiv gazdaság. Hét év után bátran mondhatjuk, hogy sokat fejlődött. Ma már 314 család tagja a gazdaságnak és összesen 700 hektár földet müvelnek meg közösen, gépi erővel.

Telecan Sabin, a zootechnikai brigád felelőse büszkén beszél az állatállomány fejlődéséről.

— A megalakulás óta tagja vagyok a kollektiv gazdaságnak — mondja Telecan Sabin. — Igen kevés állatállománnyal rendelkezett a gazdaság. Ma már 16 fejőstehénnel, 189 sertéssel, 50 lóval, 155 juhval és 8 család méhhel rendelkezik a kollektiv gazdaság. A napokban ujabb 15 család méhet vásárolunk, mert tapasztalatból meggyőződtünk, hogy igen jól jövedelmez.

Elmondotta még, hogy az állatállomány fejlesztése nagyobb pénzjövedelmet biztosit a gazdaságnak. Csupán a tej több, mint 4000 lejt jövedelmez havonta. S a pénzjövedelemből több izben oszthatunk előleget a tagoknak. Ebben az évben például két izben osztottak előleget, összesen mintegy 40.000 lejt.

KÉPES KRÓNIKA

A napokban uj fetszetős külsejü elárusitó sátrak jelentek meg a Filimon Sirbu téri piacon. Az Aprozar 7.-es számu elárusitó egységében Usca Florica zöldség és főzelékfélét, gyümölcsöt árusit a szines napernyös sátor alatt.

Két hónapja nyilt meg az Uj Idők szövetkezet butorkészitő műhelye ahol megrendelésre készitenek butorokat. Fotoriporterünk munkaközben fényképezte le a szorgos kezü asztalosokat.

Jól fizetett az idei kenyérgabona Balta Annának az ujbodrogi mezőgazdasági társulás tagjának. Miután kicsépelte a buzát első dolga volt beadni a szerződéses gabonát.

Fényképünk az ujaradi begyüjtő központ előtt készült amikor Balta Anna átadja az államnak a szerződéses gabonát.

Az óragyártás sikerein felbuzdulva a Precizia szövetkezet hozzáfogott a négynapos ináliórák gyártásához. A négytagu kollektiva: Jivan Iuliu, Moraru Ion, Vekov Mihály és Kilner Ferenc most azon dolgozik, hogy augusztus 23-ra elkészitsék az első nyolcnapos órát, melyet csak minden nyolc napban kell majd felhuzni.

Másfél éves távollét után Konstancába érkezett a „Transilvánia"

A „Transilvania" motoros hajó csütörtökön este megérkezett a konstancai kikötőbe. A hajó a mult év februárja óta javitásban volt a jugoszláviai Pola kikötőben. Miután a konstancai kikötőben teljesen felszerelik a hajót, kiránduló utra megy a feketetengeri és a földközitengeri kikötőkbe, majd megkezdi szokásos utirányát a Fekete-tengeren és a Földközi-tengeren.

A hajó visszaérkezése alkalmával a konstancai tengerészek és kikötőmunkások, valamint a város dolgozói ünnepélyes fogadtatásban részesitették a „Transilvaniát".

Vasárnap, hétfőn és kedden is Csárdáskirálynő

Változatlan érdeklődés kiséri Kálmán Imre Csárdáskirálynő cimü remekbe készült nagyoperettjének előadásait. A több, mint kétezer nézőt befogadó Nyári Szinház padsorait estéről-estére zsufolásig megtölti a közönség és lelkes tapssal fejezi ki elismerését a kitünő előadásért.

A kettős szereposztásban szinrehozott nagyoperett méltán nyerte el a közönség tetszését, hiszen a nagyváradi Állami Szinház magyar tagozata mindent elkövetett, hogy kiállitásban és játékban megfeleljen a vendégjátékhoz füzött várakozásnak. Éppen ezért az eredetileg tervbevett négy előadás kevésnek bizonyult városunk szinházbajáró közönségének kielégitésére.

Jóllehet, a szinház vezetőségének áldozatába kerül az előadássorozat meghosszabbitása, mégis eleget tesz a számtalan kérésnek és ugy határozott, hogy a Csárdáskirálynőt vasárnap, hétfőn és kedden este is müsoron tartja.

Keddnél tovább semmiesetre sem maradhat városunkban az együttes, mivel Nagyváradon folytatnia kell az egy hétre megszakitott nyári szezont. A három utolsó előadás jegyeit már árusitják.

Ismerkedés

Vörös begóniával és sokszinü oroszlánszájjal tarkitott, üdezöld pázsit szegélyezte széles aszfaltut vezet az állomásról befelé a fürdőtelepre és szeli át egész Eforie-t. Nagy városok villanegyedére emlékeztető, szebbnél-szebb villák véget nem érő sora; a megszokott, mindennapi árucikkekkel teli üzletek mellett emléktárgyakat, csillogó kagylóholmit, tarka szalmakalapokat kináló kioszkok serege; nemrég ültetett parkok surján fácskái között ó-görög amforák mintájára készült méteres virágvázák és virág, virág, virág... akármerre jársz, mindenütt ez a kép fogad.

Minden uj, minden friss, minden gondozott. Utburkoló munkások ujabb és ujabb utcákat aszfaltoznak; uj nyaralók, fürdők, tengerparti sétányok épülnek; szorgos kezek fényló sugárban szertefröccsenő vizzel locsolják a megszámlálhatatlan virágágyakat.

„Jövőre még szebb lesz itt minden" — hallod innen is, onnan is.

Tovább sétálunk. A gyógyfürdő hatalmas épülete „nyugodt vonalaival, sokszárnyas ajtajával valósággal hivogatja a vendéget. Karcsu oszlopok között öblös karosszékek, finommintás szőnyegek, fehéren ragyogó csempe, fekete-fehér mozaikpadló fogadják a belépőt. Középen, duplaszárnyas ajtó mögött nyilnak a sósfürdő süllyesztett-medencés kabinjai. A kétoldali folyosóra nézö ajtókon feketebetüs táblácskák hirdetik: gyógytorna, masszázs, hidroterápia, fizioterápia, elektroterápia... Majd szürkére festett ajtó következik, melyre nem is kellene a felirat: Iszappakkolások. Iszap, záptojás és még néhány meghatározhatatlan szag keveredik orrfacsaróan a használatlanul kitárt ablakokon betóduló friss levegőben. Csikorgó felvonóval huzzák fel valahonnan a mélyből — alkalmasint egyenesen a pokol tornácáról — a félig megolvasztott szurokra, félig kenyértésztára hasonlító, gőzölgően forró iszapot, melyet — hogy az illuzió teljes legyen — az ördög öreganyjára emlékeztető ápolónők kennek, dagasztanak a heverőkön szétteritett lepedőkre. Az orrát fintorgató delikvens testét egy-kettőre bevonják a 40—43 fokos, szurokfekete masszával és hogy ne fázzék, még néhány pokróccal nyakig bebugyolálják. És — ez a legkülönösebb — a forróság, a szag, a kényszerü mozdulatlanság ellenére a páciens ugy érzi magát, mintha „hájjal kenegetnék": a rendkivüli gyógyerejü iszap már érezteti hatását.

Utijegyzetek III.

A Fekete-tenger partján

Botra támaszkodó nénikét érek utól az ajtóban. Szorosabbra vonja maga köré nagykendőjét a folyosó friss levegőjében.

— Vigyáznom kell az egészségemre, lelkem — fordul magyarázóan felém. — Mikor hat héttel ezelőtt idehoztak, bizony alig tudtam járni, ugy fájt a lábam és ni! Most már egészen megfiatalodtam. Mi lesz még, mire hazamegyek! — kopogtatja meg felvidulva botjával a padló mozaikkockáit. — Egyszerü falusi öregasszony vagyok, de azt azért megértem, hogy nekem is vigyáznom kell magamra és azt kell tennem, amit az orvosok mondanak, ha már az állam annyit költ rám és hónapokig itt tart!

A folyosó fordulójához érünk. Innen lépcső vezet fel a szanatóriumba.

— Hát én itt lakom — bucsuzik a néni, miközben szeme gyönyörködve siklik végig a virágokkal, futószőnyegekkel diszitett csendes folyosón. Szegény öregem, el se hinné, ha láthatná, hogy nekem ilyen dolgom van. Hiába, na, megváltoztak az idők! — és vidáman kocog végig botjával a folyosón, egy hófehérre lakkozott ajtó felé.

A muzeumban

— Okvetlenül nézze meg az Agigea-i Fekete-tenger Muzeumot — figyelmeztetnek lakótársaim — nem mindennapi látvány!

Az első vasárnap délután elindulunk hát néhányan a különös nevü kis halászfalu felé, ahol az RNK Akadémiájának Oceanografiai Intézete müködik.

Utunk a tengerpart mentén visz Észak felé. Alattunk tiz méternyi mélységben tarajos hullámok csapódnak a fövényből kiemelkedő sziklákhoz. Sirátyok, valószinütlenül nagyra nőtt fecskék csaponganak ide-oda a percről-percre változó, leirhatatlanul szép tenger felett. A part itt körív alaku: jobbkéz felől Vasile Roaita dombra épült nyaralóinak fehér falain csillannak meg a nap sugarai; balkéz felől az Agigea-i kiszögellés ugrik előrenyujtott állként ki a tengerbe és mögötte a Constanta-i kikötő halvány körvonalai bontakoznak ki a messzeség ködéből.

(Folytatása a 3-ik oldalon)

Közművelődés ☆ Irodalom ☆ Művészet

Aki utoljára találkozott a költővel

— RAJZ —

Kegyetlenül forró juliusvégi nap. A napsugár milliárd parányi tüzes nyilként hull a félegyházi sikra.

Szemben egymással a két sereg. Az egyik a maroknyi, Bem tábornok serege, Erdély bejáratát védi. A másik, az ötször nagyobb, a messziről ideidobott cári sereg egy része. Messzire nyuló kettős sorban lovasok állnak harcrakészen, dzsidáikról visszapattan a napfény.

Lejjebb, arra délen húzódó dombok egyikén, lőtávolon kívül, két osztrák katona. Az egyiken őrnagyi egyenruha, a másik közkatona, szolga, a két nyugtalankodó hátasló zabláját markolja szorosra.

Lomha emelkedéssel löporfüst terjeng az ég felé. Agyuk mordulnak, hidegletősen remeg a föld...

Heydte őrnagy — az osztrák császári had egyik összekötőtisztje a cári táborban — a hőségtől megperzselt füvön fekszik; szemeelőtt tábori látcső. A harcot figyeli, majd — több izben is — egy pontra szegezi tekintetét. Amott, eléggé messze tőle, de hajszálra szemközt vele, az Ördög-patak vékonyka vizének hídján egy ember áll... Szoborként, mozdulatlanul ott áll ez az ember, — körötte dul a harc, golyó süvölt s az a férfi nem mozdul.

Ugyan ki lehet? — morfondíroz magában az őrnagy, aztán vállat von. — Majd elintézik a cáriak...

★

A híd karfájára támaszkodó emberen nem volt katonaruha. Szoros, fekete pantalló, könnyű, zubbonyszerűen varrott kabát az öltözéke. A kabát és az ing gallérja nyitott. A fiatalember magas termetű, arca sovány, tekintete mélytüzű; az állán kurta szakáll. A sovány arc most komor s a magos homlokot az aggodalom vonja ráncba.

A fegyvertelen ember számvetést készít magában a döntésre érett útközetről s az eredmény lesujtóan fájdalmas. A tulerő... a tulerő... A lovasság.

Hirtelen néhány kisebb honvédosztag közeledik futva a híd felé. Az elsőnek odaérkező osztag megtorpan: a fiatalember az átjáró közepén áll, felmagasodik, s a karjait ugy tárja szét, mintha átölelni akarná őket. „Fiuk! — kiáltja s szemében lobban a tűz. — Honvédek, a gyözelem azoké, akik kitartanak! Küzdjetek tovább, Bem meg nem hallik..."

Egy honvédtiszt ér a híd elé. A két ember egy pillanatig egymás tekintetét keresi.

— Sándor! — ismeri fel a tiszt a fiatalembert s a keze után kap. — Sándor, körül vagyunk fogva. Parancsot kaptunk a visszavonulásra. Jöjj, jöjj te is velünk!

A fiatalember előbb oldalt lép, aztán elszántan felel:

— Nem! Amig Bem harcol, addig én sem mozdulok.

— Fegyvertelen vagy... Polgári ruha rajtad... Ha elfognak, itt, a harcsikon?

— Nem!

A szakasz átrobog a hídon. Utána a másik, a harmadik... A térség közepén, ahol a két derékhad ütközött meg, egyre távolabbról, egyre mélyebbről ér ide a fegyverzaj...

...Csak akkor szánja el magát a távozásra, amikor egy távoli domb mögül cári lovasság tör a híd felé. Futó katonák előtte, ő messze lemaradva az utolsó.

★

Heydte őrnagy nyomában a lovásszal, lassan közeledik az Ördögpatakhoz. Óvatos, vagy inkább ráér. Az ütközet eldőlt, Bem visszavonul. Az ő dolga: a jelentéstétel. Ahogy baktat a mezőn, a messzelátót ujra a szeme elé teszi az őrnagy. Az az ember még mindig ott áll a hídnál... Nem katona, civil. Vékony, magas szál ember. Most... most hirtelen megfordul, átrohan a hídon s neki az utnak. A dombok mögül kibukkanó ulánusosztagból kiválik néhány lovas s a menekülő ember után ered...

...A félegyházi sikra csend borul.

Az osztrák őrnagy és kísérője tovakocog lován. Átmegy a hídon, fel a kissé emelkedő uton. Az egyik ló felhorkan. Szomjas, vizet érez. Valóban, amott, oldalt, kőhajításnyira, egy kut. Arra fordulnak. A lovász felemelkedik a nyeregben s előremutat:

— Őrnagy ur, ott a kut mellett...

Ott a kut mellett, oldalt a zizegő kukoricás felé, egy holttest... Kirabolták: a felsőteste meztelen, csizmája nincs, egyetlen öltözéke a fekete pantalló. A mellén mély seb. Vér, sok vér, alvadt, drága vér... A holttest körül — szerteszórva — papirdarabok.

Ez lenne az a civil, aki ott állt a hídon? — ötlik fel a törzstisztben a kérdés. Megborzong, elfordítja a fejét. Az ég alját nézi, ott felhők gyülekeznek. Eső lesz, jó lesz fedett helyre érni mielőbb.

— Őrnagy ur, nézzem meg, micsoda papirok azok? — kérdi a lovakat itató legény.

— Ha kedved van hozzá, megnézheted.

A lovász felszed néhány papirost, forgatja, aztán odaviszi feljebbvalójának. Az őrnagy nézi az irást. Nem érti. Számára idegen, gyülöletes nyelven irott sorok. De milyen különös, hogy a sorok ugy sorakoznak egymás alá, amint az a versekben szokás...

Az őrnagy a földre hullatja a papirost.

— Igyekezzünk — mondja a legénynek — itt fog az eső.

Fel a nyeregbe s elvágtatnak. Már jó messzire járnak, amikor az őrnagy megszólal:

— Mégis, megnézhettük volna jobban... Hátha megtudtuk volna, kicsoda az az ember?

— Menjünk vissza — ajánlja a legény.

Az őrnagy szorosra fogja a kantárt, a ló lassit, majd megáll. Az őrnagy a szemével méri a távolságot.

— No, nem, nem — dünnyögi kedvetlenül. — Menjünk csak előre, Anton, mert még csakugyan megázunk.

Szász Márton

Stefan cel Mare lovasszobra

Az aradi Tartományi Muzeumban megtekinthető Constantin Baraschi, neves román szobrászmüvész müve, amely Stefan cel Mare lovasszobrát ábrázolja. Baraschi ezzel az alkotásával részt vett az 1955-ös velencei bienálén is.

Mosolygó világirodalom

Illés Béla jegyezte fel „Találkozások" cimü kötetében az alábbi történetet:

1930 februárjában Nyugat-Európában jártam. Egy francia költő csomagot küldött velem Majakovszkijnak. Mikor felmentem Majakovszkij lakására, ő a csomagot rögtön felbontotta — és csunya káromkodásban tört ki. A csomagban apró használati cikkek voltak, olyanok, amiket néhány év előtt a Szovjetunióban nem gyártottak, de amit 1930-ban már Moszkva száz és száz üzletében lehetett vásárolni.

Majakovszkij először arra gondolt, hogy egy gunyos versben köszöni meg az ajándékot. Néhány másodperc mulva már készen is volt a versnek pár sora. De aztán más megoldást talált.

— Jöjjön velem! — parancsolt rám.

Elmentünk egy áruházba és Majakovszkij bevásárolta ugyanazokat a cikkeket, amiket én hoztam magammal. Mindenből pontosan tizannyit vett, mint amennyit a francia költő küldött neki. Szép csomagot készitett, amit boldog mosollyal vett a hóna alá.

— Most jöjjön velem a postahivatalba. Ha nem tévedek, barátunk tiz napon belül megkapja ezt a kis csomagot. Lehet, hogy örülni fog neki, lehet, hogy szégyelni fogja magát. Egyik sem fontos. A fontos az, hogy megértse: mi már ma is legalább tizannyit számitunk, mint ők. Ami pedig a holnapot illeti...

★

Elek apó! Benedek Elek nagyon jószivü ember volt és mindenkin segitett, aki kéréssel fordult hozzá. Egyszer egy Kuhlmann nevü segesvári szász ember kérte támogatását. A boritékon igy állt Benedek neve: Bekened Elek. Az öreg mesemondó nem haragudott ezért, de figyelmeztette, hogy az ő neve nem Bekened, hanem Benedek. Jött is a bocsánatkérő levél Bedenek Elek urnak cimezve. Elek apó haragudni kezdett. Aki kér tőle valamit, illendő, hogy legalább a nevét tudja. Pár nap mulva ujabb posta érkezett: Neneked Elek urnak. Erre a levélre Benedek Elek nem is válaszolt.

József Attila németül

József Attila sok verse nemrég Stephan Hermlin fordításában megjelent a berlini „Aufbau" kiadásában. A 247 oldalnyi kötet cime: „Nachdichtungen" (Átköltések) és József Attila versein kivül francia, spanyol, török, egyiptomi költők és több amerikai néger poéta müveinek fordítását tartalmazza.

MARKOS KÁROLY EPIGRAMMAJA

Az „elfoglalt" ember

Minden perce drága;
nem fecsérli.
A telefonhoz
csak hosszas sürgetésre jö
s félóráig magyaráz:
felesleges beszédre
nincs idő!

SERESTÉLY BÉLA:

Igy értem a révbe

Csolnakom csendes öbölben pihent,
Hol szél se zug, csak a csend hegedül,
S bár utánam száz messzi part izent,
Nem mentem. Ültem. Gyötrön. Egyedül.

Világokat korbácsoló szelek
Zugtak, bömböltek már a tengeren,
Villámok cikáztak a föld felett
S tokjában rozsdásult a fegyverem.

Emlékszem, ő, titkos éjjeleken,
Hogy bujtak mindig más rejtek alá,
És hogy üzentek vádlig énnekem,
Szavukat mintha most is hallanám.

Hivtak, hogy menjek, menjek övelük,
Arra, amerre dereng a határ,
Hol bomlanak már a gonosz erők
S uj kikeletről dalol a madár.

Ahol üzi a fény a sötétet
És uj csillag ragyog fel, mirlád,
S Atlantiszként tenger alá süllyed
Egy pusztulásra megérett világ.

Ami csolnakom lassan jött lendületbe,
Evezőm is. Hisz olyan rég pihent.
De elért végre a szózat fülembe,
Mely bezugta a széles végtelent.

És a vihar is belört az öbölbe.
Sulyos lábbal csolnakomba lépett,
Megtépázta. Darabokra törte.
Eget szántott. Fellegeket tépett.

S rám egy fényes szép csillagot eltett,
Ő világra mutatott a fénye,
És öblöm már nem volt többé rejtek,
Mentem régvárt sorsomnak elébe.

És vitt a történelem szekere,
Melynek én is mozgattam a rudját
És már ősz fejjel elértem vele
A milliókat, akik már régen futják

Az uj utat, ledobva szörnyü jármát
Rabságnak, kegyetlen uri kénynek
És most szinte szárnyon szállva járják
S boldogan, melyen örök hé fénylett

A csillag, de eltakarták felhők
S csak a rab milliók szivében égett,
De most diadalmas fénnyel feljött
S betölti a világminden séget.

Irodalmi notesz — Aradról

Szemerkél az eső... Méhes Györgygyel járjuk a várost. A régiek nyomát, a hajdan iró-ősöket keressük. Milyen érdekes a müemléknek nyilvánitott Fehérkereszt szálloda története. Liszt Ferenctől Tamási Áronig hányan és kik is laktak benne? Ha egyszer megszólaltatnók a köveket.

★

Sütő András, Hajdu Győző és Gálfalvi Zsolt a helyi és a temesvári irók estéjére érkezett. Vidámak, kedvesek... Köztük a „két öreg": Franyó Zoltán és Serestély Béla.

Aztán a kerthelyiségben Franyó Adyról és Juhász Gyuláról beszél.

— Az volna ám a könyv, ha az öreg megirná emlékezéseit — mondja valaki.

Ugy éjféltáján: tüzes vita Sütővel a világirodalomról és a hazairól. (A szállodában gyors „helyzetkép" a helyi szellemi életről, irókról és az olvasókról.)

Másnap — a vendégek és minden vendég végső stációja: a muzeum és a képtár...

★

Szántó György — a Stradivári irója uj, 48-as tárgyu regényéhez kért adatokat. Hogy örül ennek az ismeretlen Haynau-történetnek, amely a levéltár poraiból emelkedett az irodalomig. A „táborszertárnagy" (sic!), a megtorlás hónapjaiban Heim Domokos polgármesternél lakott az Uri (mai Eminescu) utcában. Kinos afférja támadt a tekintetes ur szolgálójával, aki arany gallér ide, főparancsnok oda — felképelte. (Hová való lehetett a lány — kérdi Szántó György. Bizony lehetett peregi, ágyai, pécskai — de egy biztos: helyén volt a szive és az esze...)

S gondolatban a helyet keresték, ahol a „hiéna"-tábornok az aradi nőket megbotoztatta, mert a bebörtönzött szabadsághősöknek gyüjtöttek.

★

A levéltárban és a muzeumban Bözödi György irógépe kopog. Regényhez és tanulmányhoz gyüjt 48-as anyagot. A hajdani kincstárból, a széthurcolt Csányi-levéltárból bányász elő szinező, korfestő adalékokat — és közben Bemről beszélünk.

★

A kirakat tele a két Aradról szóló regény magyar forditásával. Az egyik Titus Popovici Az idegen cimü müve. Ez az irodalmiból a több helyi szint tartalmazó. A másik: Francisc Munteanu Marosmenti város-a: átlagregény. Popovicié kissé kulcs-regény... (Prüszkölt is egyikmásik tanár szerenlője.)

★

A könyvesboltban Krudy Arnyékból szőtt vendégének — premierje. A korzón bóditanak az annyiszor megénekelt aradi hársak... Valaha alattuk ballagott Krudy — talán a Vörös Ökörbe, vagy a Tüzoltóba igyekezett...: de nem volt rossz hely a Három nyolcas, vagy a Pölzl sem.

★

Alkonyodik... a csendben halászok eveznek a Hármassziget felé... hallgatag halászok, a beszédes multról és jelenről regélő — aradi alkonyatban...

Galsai János

A MIRMINYÓ

Az Allami Irodalmi és Müvészeti Kiadónál a közeljövőben uj népköltési gyüjtemény jelenik meg: Kovács Ferenc kisiratosi néprajzi gyüjtését magábanfoglaló kötete.

Az Utunk hirt ad arról, hogy Kovács Ferenc kötete, mely népköltészeti gyüjtőmozgalmunk százesztendős hagyományaihoz hiven készült el, Kálmány Lajosnak, a Dél-Alföld klasszikus népköltészeti kutatójának életmüvét egészíti ki, mind földrajzilag, mind történetileg. Kovács Ferenc, akit olvasóink néprajzi cikkei nyomán már ismernek, a közeljövőben megjelenő kötetével előbbre viszi a romániai magyar népköltészet feltárásának szerteágazó munkáját.

Kötetéből egy népmesét közlünk. A mese személyei rendületlenül hisznek az igazságban és abban, hogy a rossz elnyeri büntetését, a jó pedig jutalmát. Látszólag semmi köze a való élethez, mégis egészen szorosan hozzá kapcsolódik, mert jelképesen az egykor elnyomott falusi nép vágyainak és reményeinek ad kifejezést.

★

Eccör vót hun nem vót, még hetedhétországon is tul, vót eccör három embör. Az egyiket Jánosnak, a másikat Pétörnek, a harmadikat még Pistának hitták. Ez a három embör egy izben kimönt e rétre valami dologbul.

János eccör csak mögláttot valamit, oszt elkezdött futni. Ugy futott, hogy még a kabáttyát is ehagyta. Futott még mindig, akkor meg elhagyta a nadrágját. Ugy loholt, ingben-gatyában az után a valami után. Miközben futott egyre csak azt kiáltozta:

— Ha a gatyám oda lősz, a mirminye akkor is möglösz.

Mán a nyelve is kilógott, de még mindig loholt. Utközbe tanát egy jó nagy pokrocot, azt fökapta oszt rádobta a valamire, amit üzött.

Mikor a többiek odaértek, mögkérdezték:

— No mi van a pokroc alatt?

— Itt a mirminyo van...

— Oszt mit csinász vele?

— Én ezzel pizt keresök — mondta János.

Ezzel hazavitték a mirminyot a házukba, ott csinátak neki szép kalitkát, oszt beletötték. A ház falára még kiirták egy cédulára: „Két krajcár a mirminyo."

Az embörök möntek, nézték a cédulát, nem tudták mi a szösz löhet az, kivették a zsebükből a két krajcárt oszt lefizötték.

Még a kisbiró is elgyütt mögnézni. Annak tiz krajcárt köllött fizetni, hogy mögláthassa.

— No ilyet még életömbe nem láttam — mondta oszt nem sajnálta a pizt.

Mikor mán jó sok pizt összegyüjtöttek, a három embör leült kártyázni. Jánosnál vót a sok piz, merhát üvé vót a mirminyó. Addig kártyáztak, addig verték a lapot, amig Jánosnak egy krajcárja sem maradt. Most János igy szott a társaihon:

— Eladom a mirminyót.

— Mögbolondultál — kérdözte Péter — hát azzal keröstöd a sok pizt, most mög eladod?

— Tudom én mit töszök, csak bizd rám. Ki is tött egy cédulát a kapura, arra ráirta:

„Eladó a mirminyó".

Az embörök möntek, nézték a cédulát, nem tudták mi a szösz löhet az oszt, bemöntek mögnézni, mit akarnak itt eladni. De, amikor látták, hogy mi, hát mind sarkonfordult oszt otthagyták Jánost a mirminyóval egyetömben. Jósokára gyütt egy szögény legény, hogy ü majd mögnézi, mit löhet itt vönni.

— Mi az a mirminyó — kérdözte — én mögveszöm.

— Hát ez-e — mondta János, oszt rámutatott a kalitkára.

— Oszt mibe kerül ez?

— Ha tiz forintot adsz érte, tied — mondta János.

— Igenàm, de neköm nincsen pizem — mondta a szögény legény.

— Piz nélkül mög nem eladó a mirminyó — mondta János, oszt letakarta a kalitkát.

— Adok érte egy sipot, ezt tanátam az uton...

János mögnézte a sipot. Egyszerü közönséges sip vot, mögrántotta a vállát oszt igy szott a szögény legényhön:

— Nem bánom, odaadom a mirminyót a sipért, de böcsüld mög, mert értékes jószág.

Igy is lött. A szögény legény elvitte a mirminyót a kalickával. János mög ott maradt a sippal a házba.

Haza mén a szögény legény a kuckójába, oszt be akari vinni a mirminyót is, de az olyan kicsi kunyhó vót, hogy oda nem fért még egy szeg se el. Hát kitette a mirminyót a napra az udvarra, ő maga mög lefeküdt a házba aludni. Ahogy fölérzött, mönt mögnézni a mirminyót, hát láti, hogy a kalicka oldala ki van rágva, oszt a mirminyó éppen most készül mögszökni.

Utánavetötte magát, oszt a keritéslábánál még elfogta a mirminyót. Bevitte most már a házba, oszt odakötötte az ágy lábához egy madzaggal. De a ház ajtaját nyitva hagyta. Lefeküdt aludni, oszt amikor fölérzött, hát láti, hogy a mirminyó nincs sehol, a madzag mög a mivel mög vót kötve mög el van rágva.

Kimén az utra, oszt möglátt, amint a mirminyó átfut a tulsó odalra. Elkezdött futni. Ugy futott, hogy még a kabátját is elhagyta. Futott még mindig, akkor mög elhagyta a nadrágját. Ugy loholt ingbe gatyába a mirminyó után. Egyre azt kiáltozta:

— Ha a gatyám oda lösz, a mirminyó akkor is mög lösz.

Mán a nyelve is kilógott, de még mindig loholt. Eccör csak látt, hogy a mirminyó befut abba a házba, ahol mögvette, Jánoshon.

Bemén ü is, oszt igy szól Jánoshon:

— Elgyüttem a mirminyóér...

— Mi a fene — kérdezte János — hát nem odaadtam már neköd, oszt adtál neköm egy mihaszna sipot Még bele se fujtam.

— Pedig a mirminyónak itt köll lönni, ide futott be.

— Én nem láttam — mondta János, — de ha ide futott, hát kerösd mög.

A szögény legény elkezdte keresni a mirminyót... Kereste három éjjel, még három nap. Nem tanáta. Mán egész kétségbe vót esve, mikor János igy szólt:

— Én édös fiam, rajtad segiteni nem tudok. Én odaadtam a mirminyót, te ideadtad a sipot, semmi dógunk egymással.

— Nem is kéröm én vissza a sipot — szólt János — csak arra kéröm, legalább fujjon egyöt bele, hátha előgyün a mirminyó.

János elővette a ládafiából a sipot, oszt nagyot fujt bele.

Ahogy a sip mögszólalt, hát az ágy alul kisomfordál a mirminyó.

— Itt van-e — mondta János örömibe, de most ugy kösd mög, hogy többé el ne szabaduljon!

A szögény legény mögfogta a mirminyót. Hagyta magát az mögfogni, oszt az ölébe vötte.

— Ugy látom varázssip ez, jó lönne még egyöt belefujni, csak próbaként.

János vállat vont oszt igy szólt:

— Nem bánom, nem kerül pizbe, fujhatom akár reggelig is — ezzel még egyöt belefujt a sipba.

Hát uramisten láss csodát, ahogy a sip mögszólalt, a mirminyóból gyönyörüségös leányzó lött, oszt éppen a szögénylegény karjában vót.

Megörült a szögénylegény, oszt mögölelte, mögcsókolta a szép leányzót. Jánoshon mög csak ennyit mondott:

— Fujja kend a sipot harmadszor is, mert ez valóban csodasip.

János mögfujta, oszt csodák csodája, hatalmas teritött asztal termött ott a házban, telerakva mindönféle finomsággal. Gyültek az emberök, a szomszédok csodálni a sok finomságot, János még mögkinálta üket, hogy legyenek a vendégük a szögénylegény, még Mirminyó kisasszony lakodalmán.

Csaptak is olyan lakzit, hogy hetedhétországra is elmönt a hire a mulatozásnak Aki nem hiszi kérdözze még Péter bácsit, még Pista bácsit, ük is ott vótak oszt együtt mulattak János bácsival, még a fiatal párral. Tán még most is mulatnak, ha még nem haltak.

Gyüjtötte:
Kovács Ferenc

Bába tatától hallotta:
Hallai Feri 13 éves.

A pártélet hirei

Mozzanatok a Drágásani kerületi alapszervezet munkájáról

Szervezési kérdések

A 3. számu Dragasani kerületi pártalapszervezet figyelemreméltó munkát végez. Az alapszervezet az elmult félévi mukatervet például maradéktalanul teljesitette, sőt terven felül két rendkivüli gyülést tartott. Az alapszervezet vezetői közül Faur Iuliu titkár és Schiller Gyula szervezőfelelős erőteljes tevékenységet fejtettek ki, a tervbe foglalt feladatok kiosztása és a tagok mozgósitása terén. Ennek ellenére a hiányzók száma mégis 15—20 százalék. Természetesen tekintetbe kell venni az alapszervezet magas létszámát és azt, hogy a fiatal tagok mellett idősebb nyugdijasok, betegek, háztartást vezető nők és kisgyermekes anyák is vannak.

A büró irányitásával az alapszervezet nőtagjai szorosan együttműködnek a városi nőbizottság tagjaival. Ennek eredményeként az alapszervezet nőtagjai minden akcióból kiveszik részüket. Március 8.-án a Nők Nemzetközi Napja tiszteletére rendezett ünnepségen például valamennyien megjelentek a kulturpalotában. Ezenkivül résztvettek az Anyák napja és a gyermek nap megünnepléséin is.

Tagfelvétel

Az alapszervezet tagjai a közelmultban vitatták meg Suciu Sofia párttag-felvételi kérvényét. A hozzászólások során az elvtársak megbirálták Suciu elvtársnőt egyes hibáiért. Többen rámutattak arra, hogy Suciu elvtársnő még fiatal és helyes volna, ha mielőbb bekapcsolódna a termelőmunkába. Suciu Sofia elfogadta a birálatot és kötelezettséget vállalt, hogy rövidesen munkába lép. Vállalását teljesitette. Jelenleg a Közélelmezési Trösztnél dolgozik.

Pártoktatás

A közelmultban alapszervezeti gyülésen vitatták meg a pártoktatás kérdését. Ez alkalommal Dumitrescu Ana a román nyelvü kör, és Friedmann Erzsébet a magyar nyelvü kör propagandistái jelentést adtak munkájukról. Elmondották, hogy ebben a pártoktatási évben főleg a látogatottság terén mutatkoztak hibák. Javasolták, hogy a következő pártoktatási évben a büró forditson nagyobb gondot a pártoktatás megszervezésére, mert csakis ilymódon biztosithatják a rendszeres látogatottságot.

A faliujság

Az alapszervezet faliujsága szerkesztő bizottságának felelőse Gavrilescu Gheorghe elvtárs kielégitően végzi feladatát. Arra törekszik, hogy az idejétmulta cikkeket rendszeresen lecserélje és azokat ujakkal helyettesitse. Ezenkivül mozgósitja az alapszervezet tagjait arra, hogy minél többen irjanak cikkeket a faliujságra. Balogh Klára elvtársnő például a Béke Világtanács határozatával kapcsolatosan irt cikket a faliujságra. Ebből a munkából kiveszik részüket az alapszervezet többi tagjai is.

V. Zs.

Ma fejeződik be a Béke-Kupa teniszverseny

A Béke Kupa teniszverseny egyéni küzdelmei a befejezéshez közelednek. A találkozók során egyre fokozódó küzdelem alakult ki a részvevők között. Az aradi teniszezők a tegnapi nap folyamán is jól szerepeltek s különösen a fiatal Albert ezuttal is kiváló teljesitményt nyujtott: 8:6, majd a második játszmában 6:0 arányban legyőzte a temesvári Wolfot, aki előző nap hatalmas küzdelem után 8:6, 4:6, 6:4 arányu győzelmet aratott Löwinger felett. Jól indult a Piros—Slapciu (Bukarest) találkozó is, de az aradi versenyző, miután az első játszmát 6:3 arányban megnyerte, a második és harmadik játszmában gyengébbnek bizonyult, mint neves ellenfele. A férfi egyes további eredményei: Burciu—Lőrincz 6:0, 6:4, Burcescu—Takáts 6:1, 6:3, Nagy György—Burciu 2:6, 6:3, 8:6, Juhász (Temesvár)—Craclun (Nagyszeben) 6:2, 6:1, Juhász—Nagy György 6:3, 6:3.

A női egyes küzdelmei során Glattné Rosianu Elenától 0:6, 8:6, 7:5 arányban, Bauer a nagyváradi Avramtól 10:8, 6:4 arányban, Grünwaldné pedig Rosianu Ecaterinától 6:2, 6:1 arányban vereséget szenvedett s igy a három aradi játékosnő kiesett az egyéni verseny további küzdelmeiből.

Az egyéni versenyekkel párhuzamosan megkezdődtek a páros versenyek is. A férfi páros eddigi eredményei: Takáts, Burcescu (Bukarest)—Sajti, Horváth (Arad) 6:4, 6:3, Grád, Petrovics—Szgál, Wechsler 6:1, 6:3, Wolf, Lőrincz—Calceanu, Craciun 6:1, 6:3, Nagy, Benedek—Grád, Petrovics 4:6, 8:6, 6:3.

Az Oktatás- és Müvelődésügyi Minisztérium intézkedései az új tanévre

Az általános és pedagógiai iskolák növendékeinek 1957/1958. tanévre 1957 szeptember 1—14 között történik. A falusi iskolákban és esti tanfolyamokon a beiratkozási határidő 1957 október 1—14.

a) A beiratkozás az I., illetve az V. osztályba a szülők (eltartók) kérése alapján és hivatalból történik a tanköteles koru gyermekek kimutatása alapján. A gyermekek beiratásánál szem előtt kell tartani az illető helységben, vagy iskolai körzetben időközben végbement lakhelyváltoztatásokat.

b) A tanulók beiratása a II.—IV. és VI.—VII. osztályokba hivatalból történik az előző évi tanulmányi helyzet és az iskolai körzetben bekövetkezett esetlegas lakhelyváltoztatás alapján.

Az I. és az V. osztályokba való beirásnál szigoruan tiszteletben kell tartani az iskolai körzeteket.

A többi osztályok (II., III., IV., VI. és VII.) tanulói ugyanabba az iskolába iratkoznak be, ahol az előző osztályt járták. Szüleik, (illetve eltartóik) kérésére — még abban az esetben is, ha az előző évet más iskolában járták — beiratkozhatnak abba az iskolába, amelynek körzetébe tartoznak.

A beiratkozás a VIII. osztályba, illetve a pedagógiai iskolák első évére irásbeli kérvénnyel s a versenyvizsgán elért eredmények alapján történik; hasonlóképpen irásbeli kérvény, valamint az előző évi tanulmányi eredmény alapján történik a beiratkozás a középiskola többi osztályaiba is.

A középiskolák nappali tanfolyamainak IX. és X. osztályaiba — az egy-egy osztályra megállapitott 40 hely keretében — a nappali tanfolyamok végzettjei mellett beiratkozhatnak az esti, vagy a látogatás nélküli tanfolyamok előző osztályainak végzett növendékei is, azonban csak abban az esetben, ha nem többel, mint két évvel haladják meg az illető osztály tanulóinak életkorát s az előző osztályt „5", vagy „4" tantárgyankénti középarányossal végezték (kivételes esetekben elfogadható egy-két „3"-as átlagosztályzat is).

Az esti tanfolyamok tanulóinak, akik a IX. osztályt elvégezve a nappali tanfolyamok X. osztályába óhajtanak beiratkozni, különbözeti vizsgát kell tenniök a következő tantárgyakból: modern nyelv (angol, francia, vagy német) a VIII.—IX. osztályok anyagából, a jelenkori történelem II. részéből (IX. osztály anyaga), valamint lélektanból, szintén a IX. osztály anyagából. Ezeket a különbözeti vizsgákat a látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamon szeptember hónapban kell letenni, a javitóvizsgákkal egyidejüleg. Ezek a tanulók szeptember 8-ig nyujtják be beiratkozási kérvényüket s a többi szükséges iratokat. A tanulókat a tantárgyak szerinti átlagosztályzatok sorrendjében és a rendelkezésre álló helyek arányában irják be. A középiskolák szeptember 12-ig függesztik azoknak a tanulóknak a névsorát, akiknek megengedték, hogy átmenjenek a nappali tanfolyamokra.

c) A munkás- és falusi iskolák és esti tanfolyamok V.—XI. osztályaiba a tanulók irásbeli kérvény alapján iratkozhatnak be.

Ezekbe az iskolákba, illetve esti tanfolyamokra csak olyan tanulók iratkozhatnak be, akik legalább 6 hónapja a termelésben dolgoznak. Kivételes esetekben olyanok is beiratkozhatnak, akik nincsenek ugyan a termelésben, de az 1956/57 iskolai évben esti tanfolyamot látogattak és az illető osztály anyagából levizsgáztak.

A beiratkozáshoz szükséges iratok a következők:

— születési bizonyitvány;

— az előző osztály elvégzését igazoló irás (azok számára, akik más iskolába iratkoznak be);

— 1 fénykép a személyazonossági igazolványhoz.

A VIII.—X. osztályos nappali tanfolyamok és a pedagógiai iskolák I.—IV. osztályainak tanulói, továbbá az ösztöndijat igénylő V.—VII. osztályos tanulók, a tandijak és az ösztöndij-jogosultság megállapitása végett tipus-nyilatkozatot és a szülők foglalkozását és jövedelmét igazoló okmányokat tartoznak benyujtani.

A munkás- és falusi ifjak részére szervezett iskolák és esti tanfolyamok tanulóinak az illető vállalat, vagy üzem káder-osztályától kibocsátott igazolványt is mellékelniök kell, amelyből kitünjék, hogy a tanuló legkevesebb hat hónapja van alkalmazásban.

Az igazolványnak tartalmaznia kell a vállalat, vagy intézmény vezetőségének és szakszervezeti bizottságának ajánlását is, amely szerint a tanuló hozzáértő, dolgos elem és hogy a vállalat biztositja számára a 2047/1954 számu minisztertanácsi határozatban, valamint más törvényes rendelkezésekben előirt könnyitéseket.

2. Az általános iskolák látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamainak vizsgái

A fennálló törvényes rendelkezések értelmében az általános iskolák látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamain egy tanévben csupán egyetlen osztályból lehet vizsgázni.

Azoknak a tanulóknak, akik a rajon tanügyi hatóságainak jóváhagyásával rajtuk kivül álló okokból őszre halasztották vizsgájukat, továbbá a pótvizsgára utasitott tanulóknak augusztus 26 és szeptember 4 között kell vizsgázniok. Ugyanebben az időszakban tehetik le különbözeti és osztályvizsgáikat azok a tanulók is, akik az 1956—1957 tanévben beiratkoztak az általános iskolák látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamaira és minthogy a különbözeti vizsgán javitóvizsgára lettek utasitva, az 1957. májusi vizsgák alkalmával nem tudták letenni az illető osztály elvégzéséhez szükséges összes vizsgákat. Ezek a tanulók 1957 augusztus 25-én fognak pótvizsgázni és ezután leteszik a további vizsgákat. Ellenőrző dolgozataikat 1957 augusztus 20-ig adhatják be.

Azok a tanulók, akik az 1957 augusztus—szeptemberi évzáró vizsga alkalmával javitóvizsgára utaltatnak, az 1958 januári vizsgák alkalmával tehetnek pótvizsgát.

A látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamoknak azok a tanulói, akik az 1957 augusztus—szeptemberi vizsgákon pótvizsgára utaltatnak, 1957 szeptember 15-ig beiratkozhatnak az általános iskolák látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamának magasabb osztályába, azonban kötelesek az 1958 januári vizsgák során letenni pótvizsgáikat.

Az általános iskolák 1957—1958. tanévének látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamaira augusztus 1-től szeptember 15-ig lehet beiratkozni a látogatási kötelezettség nélküli tagozattal rendelkező középiskolákban.

Azoknak a tanulóknak, akik az 1957—1958. tanévben az általános iskolák látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamának X. osztályára iratkoznak be, a tizéves iskola tananyagából kell vizsgázniok és a X. osztály elvégzése után érettségi vizsgára jelentkezhetnek.

Azok a tanulók, akik a nappali tanfolyamok VIII.—X. osztályaiba és a pedagógiai iskolák I.—IV. évfolyamaira, továbbá a VIII.—X. osztályok látogatási kötelezettség nélküli tanfolyamaira iratkoznak be, illetve kérik ujrabeiratásukat, a törvényes tandijnak csupán egy részét kell, hogy kifizessék. A tandij végleges összegét az iskola a tanfolyamok megkezdése után fogja megállapitani.

Az aradi
Bernát Andor
gépjavitó központ
ALKALMAZ 2 KÉZI- ÉS DUKÓFESTŐ MUNKÁST

Rádióműsor

Hétfő, julius 29.

BUKAREST I: 6.00: Hirek. 6.15: Melódiák. 7.00: Hirek. 7.03: Könnyüzene. 10.00: Operarészletek. 11.00 Hirek. 11.03: Román népi zene. 12.10: Déli hangverseny. 13.00: Hirek. 13.05: Román népi zene. 13.45: A Fesztivál dalaiból. 14.00: Román könnyüzene. 15.00: Hirek. 15.05: Kóruszene. 15.30: A rádió szószéke. 16.30: Háztartási tanácsok. 16.40: Románcok. 17.00: Hirek. 17.30: Hangverseny gyermekek számára. 18.00: Moszkva beszél! 19.10: Énekhangverseny. 19.30: Rádióriport. 19.45: Népi melódiák. 21.30: Román népi zene. 22.00: Hirek és sporthirek. 22.30: Szimfonikus zene. 23.15: Éji hangverseny. 23.52: Hirek.

BUDAPEST (KOSSUTH): 5.00: Falurádió. 6.00: Sport. 7.00: Hirek. 8.10: Reggeli zene. 9.00: A fehér kutya. Mikszáth Kálmán elbeszélése. 9.20: Filmzene. 9.40: Hangszeres táncok. 10.00: Hirek. 10.30: Szivesen hallgattuk... 12.00: Hirek. 12.10: Kozák Gábor József és zenekara játszik. 13.00: Lányok, asszonyok... 14.20: Hétfőtől—hétfőig. 14.50: Zeneszerzői arcképek: Rossini. 15.30: Válaszolunk hallgatóinknak. 15.40: Részletek Dunajevszkij: A bohóc fia cimü operettből. 16.00: Hirek. 16.10: Liszt-müvek. 16.43: Tompa Mihály versei. 16.53: Régi angol és francia kórusmuzsika. 18.00: Hirek. 18.10: Hangverseny fiatal magyar szerzők müveiből. 18.45: Riportmüsor. 19.00: Farkas Ferenc daliáiból. 19.45: Sporthiradó. 19.55: Jóéjszakát gyerekek. 20.00: Hirek. 20.10: A rádiószinház bemutatója: A rabló. 21.41: A VI. VIT városából, Moszkvából jelentjük. 22.05: Hirek. 23.20: Tánczene. 24.00: Hirek.

BUDAPEST (PETŐFI): 6.00: Reggeli zene. 7.10: Falurádió. 14.00: Hirek. 14.20: Zenekari hangverseny. 15.40: A Guszla népi kórus és az Alexandrov együttes énekel. 15.00: Könyvismertetés. 16.00: Fuvóshangverseny. 16.30: Külpolitikai kalauz. 16.40: Tánczene. 17.30: Lehoczky Éva énekel, zongorán kiséri Ersek Mária. 17.50: A másvilágon. Elin Pelin elbeszélése. 19.00: Hirek

Kedd, julius 30.

BUKAREST I: 6.00: Hirek. 6.15: Román népi zene. 7.00: Hirek és lapszemle. 7.07: Zene. 7.40: Reggeli hangverseny. 8.58: Operaáriák szovjet énekesek előadásában. 11.00: Hirek. 11.30: Szovjet nének zenéjéből. 13.00: Hirek. 13.05: Déli hangverseny. 14.00: Hangszerszólók. 14.45: Fesztivál dalok. 15.00: Hirek. 15.05: Népi zene. 15.45: Balettszvittek. 16.10: Könnyüzene. 17.00: Hirek. 18.00: A rádió zenekara játszik. 18.50: Román népi zene. 19.10: Könnyüzene. 19.55: Jóéjszakát gyerekek. 20.10: Román népi zene. 21.30 Szülők és gyermekek. 22.00: Hirek és sporthirek. 23.15: Éji hangverseny. 23.52: Hirek.

BUDAPEST (KOSSUTH): 5.00: Falurádió. 6.00: Pillanatfelvétel. 7.00 Hirek. 8.10: Lakatos Sándor és zenekara játszik. 8.40: Indulók és dalok. 9.00: A Vidra őre az Albatroszon. VII. rész. 9.20: Táborzási dalok. 10.00: Hirek. 10.10: Riport a Nőtanácsról. 10.20: Szimfonikus táncok. 11.20: Ajándékmüsor. 12.00: Hirek. 12.10: Könnyüzene. 13.00: Iró a mikrofon előtt: Nádass József. 13.10: Operarészletek. 14.40: A gyermekrádió müsora. 15.00: Sakkmatt. 15.10: Szines népi muzsika. 16.00: Hirek. 16.10: Irodalmi müsor a francia népköltészetből. 17.15: Ami nincsen a boritékban. Riportmüsor. 17.30: Könnyüzene. 18.00: Hirek. 18.10: Szív küldi... 18.45: Uj ember a nagy gyárban. Riportmüsor. 19.00: „Negyvenedik". Zenés összeállitás a Cannesi Filmfesztiválon különdijjal jutalmazott szines szovjet filmről. 19.25: Bájital. Rádiójáték. 20.00: Esti krónika. 20.26: Jóéjszakát gyerekek. 20.30: Közvetités az Ansbachi Bach hétről. 21.40: A VI. VIT városából. 22.00: Hirek. 22.15: Az ezeregyéjszaka meséi. 22.52: Operett-est. 24.00: Hirek.

Utijegyzetek III.

A Fekete-tenger partján

(Folytatás az első oldalról)

A tenger csaknem 180 fokos szögben zárja be a partok párába vesző vonalát. Az elmaradhatatlan szél enyhén fodrozza a palaszürke, feketébe játszó kék, „tengerkék", smaragdzöld hullámokat. Nincs az a festő, aki ezt le tudná festeni, ugy hogy képére rá ne süssék a „valószinütlen szinezés" bélyegét!

A láthatár szélén fehér tarajos hullámok sokasodnak egymás után.

— Delfinek, delfinek! — kiáltja egy jószemü és mégjobb fantáziáju utitársam. En is arrafelé meresztem a szemem és mintha látnám a fel-felbukkanó „tengeri malacok" napfényben sziporkázó hátát.

A háromnegyedórás ut szinte észrevétlen gyorsasággal telik el. Elmaradnak mögöttünk a bólogató gabonaföldek, kis csalithoz érkezünk, melynek mélyéről ismeretlen madár édes trillái szállnak fel a napfényben csillogó és tovairamló bárányfelhői felé.

Már meg is érkeztünk. Az ut élesen elkanyarodik a parttól, bebujik a fák közé és hirtelen feltünik az intézet kétemeletes, tágas épülete. Frissen festették, egy részét még most is állványok övezik.

Kavics helyett tengeri kagylóval boritott, széles ut vezet egészen a muzeum ajtajáig. Alig két terem az egész és mégis órákat lehetne itt eltölteni! A bejáratnál széttárt szárnyu, kitömött tengeri sas fogad. Szemben vele hatalmas pelikán, ez a kiveszőfélben lévő, érdekes madár mered üvegszemével a belépőre. A falakon térképek: Dobrudzsa felszinének makettje, a Fekete-tenger igen szemléltető képe.

Üveges polcokon a tenger növényvilágának mesterien kipreparált példányai: kimondhatatlan nevü algák, hinárok, moszatok sokszinü, fantasztikus alaku példányai sorakoznak itt példás rendben.

A terem szemközti falában üvegfalu fülkék foglalnak helyet egymás felett. A felsőkben a tengerpart madárvilágának legjellegzetesebb kitömött példányai, természetes környezetükben. Sirályok, bukó-madarak és annyi más, sohasem látott madár áll ott és látszik mindjárt felrepülni a fülke aljának fakó homokjáról.

Az alsó fülkékben Terrarium: teknősbékák mászkálnak lomhán összesse-vissza, a legnagyobb levesestálnyi, a legkisebb alig tyuktojás nagyságu. Utánuk a kigyók következnek. Zöld pikkelyruhájuk csillog a mesterséges fényben. Mozdulatlanul figyelik pillátlan szemükkel a látogatókat. Egyikük éppen most dugja ki — a gyermekek legnagyobb örömére — hosszu nyelvének két ágát a szájából.

A következő szekrényekben néhány érdekes tengeri halfajta üvegpalackba zárt példánya vonzza az érdeklődőket. Van itt mindenféle ritkaság: cápa-tojás, kicsi cápa, villamos rája, delfin-fióka, „tengeri lovacska", de ki győzné mind felsorolni őket! Közöttük, nagy polcon, tengeri kagylók. Rengeteg féle, borsszemnyitől egészen ökölnyi nagyságig, a szivárvány minden szinében játszó, legkülönbözőbb alaku kagylófajták ejtik ámulatba a szemlélődőket.

De az igazi „nagy szenzáció" csak most következik! Néhány, rejtett fénnyel megvilágitott akváriumban fantasztikus szinü, csoddlatos alaku halak cikáznak, kigyóznak, surrannak ide-oda. Hosszu angolnák, fekete-fehér, méltóságteljes tokok, lapos lepényhalak, vörösuszonyu, buzakékfarku halszörnyek ejtik ámulatba a látogatókat és csalják az elragadtatás kiáltásait a gyermekek ajkára. Még néhány üvegpolc: mutató a Fekete-tengerrel foglalkozó tudományos könyvekből és a tenger termékeiből összeállitott ötletes kiállitás: mosdószivacs, a vegyészek számára nélkülözhetetlen agar-agar és az inycsiklandozó halkonzervek hosszu sora.

A látogatók — nemcsak a zsengébb korosztályu! — alig tud elszakadni a sok látnivalótól. Uj látogatócsoport érkezik: az Eforién üdülő csehszlovákiai vendégek. Távozóban még halljuk a vezető szavát:

— A Fekete-tenger partvidéke természetrajzi szempontból Románia egyik legérdekesebb és leggazdagabb tája...

Látogatás a kétezeréves költőnél

Koradélután van, amikor felülök az Eforieről tizpercenként Constanța felé induló, jólismert Mao Ce-dun autobuszra. Félóra sem telik bele és már ott is vagyunk a constanțai állomás előtti barátságos kis téren. Leszállunk, az utasok szétszélednek, ki-ki siet a dolga után.

Megállok nézelődni. Balkéz felől ápolt park kinálja hivogatóan fehér padjait az elfáradtaknak. Fővárosias üzletekkel tömött, sokemeletes házakkal szegélyezett, keskeny utcák futnak szét mindenfelé a térről (ez egyik természetadta jellegzetessége a városnak, a szük utcák ugyanis némi védelmet nyujtanak az őszi és téli viharos szelek ellen). A város nagyon jó benyomást kelt: ápolt, gondozott, ragyogóan tiszta... Nagyforgalmu utcáin a megszokott városképbe uj szinfoltok vegyülnek: tengerészek fehér egyenruhája, szakállas, öreg halászok széltől, tengerpárától cserzett arca.

Szinte találomra indulok el jobbkéz felé, a házak teteje felett integető minaret tornya irányába. Mai látogatásom céljának valahol errefelé kell lennie.

A városnak ez a része a tengerbenyuló széles földnyelvre épült: a kétfelé szétágazó mellékutcák végén meg-megcsillan a tenger mély kékje. A hosszu, nyitegyenes utca, mely eddig vezetett, hirtelen térré terebélyesedik és én elbüvölve állok meg a látvány előtt. A gyönyörü palotáktól szegélyezett tágas tér szembenlévő oldalán továbbfutó ut bejáratánál öreg mecset komorlik, mellette sudár minaret tornya szur felkiáltójelként a tengeri széltől üzötti felhőkbe. Balkéz felől a városi néptanács régi román stilusban épült háromemeletes, árkádos, épitészeti remeknek is beillő épülete. Előtte zöldesbe játszó, impozáns bronzszobor: egy, a távolt kémlelő férfi hajlott, tógás alakja. Itt vagyok hát kirándulásom végcéljánál, a kétezer éve halott nagy római költő, Publius Ovidius Naso emlékművénél. Augustus császár Rómájának ünnepelt költője a barbár Tomisban töltötte keserü számüzetésben élete utolsó éveit és itt irta halhatatlan elégiáit, a Tristia és Pontica könyveit.

A késői utas egy pillanatra ugy érzi, mintha eltünnének körülötte a modern paloták és római castrum falain csillanna meg a nyugat felé hanyatló nap sugara. Gondolatai visszaszállnak a kétezer esztendős multba és az öreg költő vágyó szemével fürkészi a tenger végtelenbe vesző, örök egyformaságában lesujtó és mégis felemelő, csillámló tükrét.

A szobor talapzatán négy sor a Tristia harmadik könyvéből, a költő saját sirfelirata:

Zsenge szerelmek dalnoka, Naso,
[nyugszom e földben,
Költő-géniuszom végzete üze ide,
Hogyha szerettél, mondd szivesen
[mikor erre haladsz át:
A költő pora már csendben nyu-
[godjon e helyt.

Teljesitem az évezredek távolából hozzámszóló kérést: Csendesen nyugodhatsz már, költő, hiszen számüzetésed egykori helyén uj, jobb világ épül, mely nem feledkezik meg a te nevedről sem!

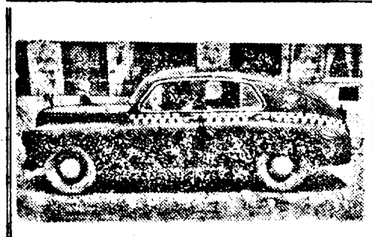
Tengerparti séta

Nincs kedvesebb időtöltésem, mint a tenger partján sétálni, elnézni az egyre változó, mégis mindig egyforma Pontus Euxinus-t, az ókoriak Barátságos tengerét, hallgatni a partracsapódó hullámok zsongitó moraját, hagyni, hogy egy-egy magasabb hullám hófehér, jéghideg tajtékával átcsapjon a lábamon és közben kagylókat gyüjteni. Emellett az ősemberek korára emlékeztető foglalatosság mellett olyan jól lehet semmire sem gondolni, nagyon sokmindenre gondolni.

Az igazi kagylógyüjtő nem elégszik meg a szárazon heverő kagylók sokaságával, de a tenger smaragdzöld, áttetsző hullámai közötti is utánuk kutat. Fürge hullám kristálytiszta mélyében ragyogó kagyló csillan meg a kereső szeme előtt. Itt van előtte, csak le kell hajolnia érte. Utánakap, de mielőtt elérhetné, egy irigy hullám visszarántja az elérhetetlen mélységbe. Vagy mire kezébe ragadja a sokatigérő zsákmányt, látja, hogy csak cserepet tart a kezében... De a kagyló — a boldogság — mégis csak ott van valahol a tenger ölében és előbb-utóbb minden kitartó kereső lába elé odasodorják azt a soha el nem fáradó hullámok. Csak idejében észre kell venni és bátran le kell hajolni érte...

Jó igy a tenger — a régiek szerint a bölcsesség forrásának — partján sétálni, semmire sem gondolva, sokmindenre gondolva...

Szabó Mária

Használják az állami taxikat
— olcsók
— gyorsak
— kényelmesek
Telefonszámuk:
39—24 (CFR állomás)
35—61 (Avram Iancu tér)
I. C. O. A.

Jókönyvelőt
alkalmazunk, aki a faiparban járatos, a *Belényes-rajoni Ioanis-i* fürésztelepünk részére.
Jelentkezni
az IFIL aradi központjánál (I. C. Frimu utca 20), a könyvelőségnél lehet.

Az aradi Gravura vállalat
kibővitette gyártmányainak jegyzékét és ezentul sportcikkeken kivül nagy választékban gyárt
NYAKKENDŐ-SZORITÓT
KÉZELŐ-GOMBOT
ÓRALÁNCOT
Bármely állami üzletben kaphatók.

Hírek a nagyvilágból

N. A. Bulganyin válasza MacMillan üzenetére az angliai közvélemény érdeklődésének homlokterében

LONDON. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének MacMillan miniszterelnök üzenetére adott válasza az angol közvélemény érdeklődésének homlokterében áll. Számos angol lap N. A. Bulganyin válaszában a Szovjetunió ama óhajának kifejezését látja, hogy a leszerelés és az európai kollektiv biztonság biztosítására foganatositott konkrét intézkedések által hozzájáruljon a nemzetközi feszültség csökkentéséhez.

A Daily Worker szerkesztőségi cikkében hangsulyozva N. A. Bulganyinnak válaszüzenetében foglalt, az angol kormánynak a leszerelés kérdésében tanusitott állásfoglalására vonatkozó észrevételei alaposságát. A lap rámutat arra, hogy az angol kormány a hidrogénbomba és a konzervativok nukleáris stratégiájának dicsőitésével foglalkozik. A lap e tekintetben felemliti, hogy a laburista ellenzék az Alsóház legutóbbi ülésén élesen birálta a kormányt, mivel nem hajlandó megszüntetni a magfegyver robbantási kisérleteket.

A vidéki sajtó, csakugy, mint a londoni reggeli lapok igyekeznek csökkenteni N. A. Bulganyin üzenetének fontosságát, azt állitva, hogy „nem tartalmaz semmi ujat". A polgári lapok hirmagyarázói azonban képtelenek kétségbevonni N. A. Bulganyin üzenetében foglalt és az angol kormánynak a leszerelés és az európai biztonság kérdésében elfoglalt álláspontjára, de különösen az ENSz leszerelési albizottságában helyet foglaló angol küldött álláspontjára vonatkozó birálatainak helyességét.

A Manchester Guardian szerint N. A. Bulganyin rendkivül mélyenlátó utalásokat tett arra nézve, ahogy a nyugati hatalmak a leszerelési tárgyalásokat folytatják és különösen hangsulyozza, hogy „mi (azaz a nyugati hatalmak. Szerk. megj.) nem támogattuk saját javaslatainkat, amikor Oroszország elfogadta azokat".

Anglia egyre nagyobb haderőket készül bevetni Omanban

LONDON. (Agerpres).

Libanoni lapjelentések szerint julius 25-én angol bombavető repülőgépek 12 izben bombázták a felkelő törzsek kezén lévő Nazvát, Oman fővárosát. Az angol repülőgépek ugyancsak erősen bombázták a fővárostól 80 kilométerre lévő Nazva erődöt.

Az As-Sark cimü lap jelenti, hogy a felkelők a bombázások ellenére julius 25-én több sikeres támadást hajtottak végre.

Nyugati hirügynökségek jelentése szerint, az angol légierők tovább bombázzák a maszkati szultán ellen fellázadt arab törzsek által elfoglalt területet. Az angol légierő pénteken ismét rakétafegyvert és gyujtóbombákat vetett be. A France Presse hirügynökség beszámol arról, hogy az angol honvédelmi minisztérium és külügyminisztérium kidolgozta azokat az intézkedéseket, amelyeket Nagy-Britannia Oman térségében tenni szándékozik. A terv előirányozza az angol katonai légierő akcióinak fokozását több repülőgép bevetésével, a Buraimi oázisban lévő angol katonai támaszpont megerősitését és a maszkati szultán haderőinek támogatását angol csapatokkal Oman területének elfoglalásához. Az angol flotta továbbra is fenntartja a Perzsaöböl partvidékének blokádját.

★

Whitney, az USA londoni nagykövete megbeszélést folytatott Selwyn Lloyd angol külügyminiszterrel. Londoni hivatalos körök kijelentései szerint a megbeszélés tárgya az omani helyzet volt. Ugyanezek a körök megjegyzik, hogy az angol kormány állandóan tájékoztatja az USA kormányát a maszkati szultán megsegitésére tett összes intézkedéseiről.

Mint a sziriai sajtó jelenti, a sziriai hatóságok figyelemmel kisérik az omani helyzet fejleményeit. Damaszkuszból érkező hirek szerint Sziria miniszterelnöke és külügyminisztere a helyettes köztársasági elnökkel együtt megvitatta a legutóbbi omani eseményeket. Sajtóhiradások szerint Sziria hajlandó pénzügyi és katonai segitséget nyujtani az omani népnek az imperializmus elleni harcához. Az Al Jamhur cimü lap azt irja, hogy Sziria külügyminisztere az utóbbi 24 órában állandó kapcsolatot tartott fenn az arab országok fővárosaival és a különböző országokban akkreditált sziriai diplomáciai kirendeltségekkel, hogy megvitassa az omani helyzetet. Damaszkuszi politikai forrásokból származó hirek szerint, az arab országok ENSz-küldöttségei utasitást kaptak, hogy tartsanak értekezletet az afrikai és ázsiai országok küldöttségeivel, vitassák meg az Oman elleni angol agressziót és jelentsék az Egyesült Nemzetek Szervezetének az Oman elleni brit agresszió folytán előállt veszélyes helyzetet.

Japánban Országos Tanács alakult a Kinai NK-val való diplomáciai kapcsolatok normalizálására

TOKIÓ. (Agerpres). Az Uj Kina jelenti:

Japánban egyre nagyobb teret hódit a Kinai Népköztársasággal való diplomáciai kapcsolatok visszaállitására és a gazdasági, kulturális és egyéb kapcsolatok fejlesztésére irányuló mozgalom.

Julius 27-én iktatták be hivatalosan Tokióban a japán—kinai diplomáciai kapcsolatok normalizálására alakult Országos Tanácsot. A tanács megalakitásának célja egyesiteni mindazokat az erőket, amelyek a japán—kinai kapcsolatok helyreállitása és a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztése mellett foglalnak állást.

Az Országos Tanács megalakitásának kezdeményezői között szerepel a politikai, gazdasági, vallási és szakszervezeti élet mintegy kétszáz számottevő képviselője, többek között Hatoyama és Higaszikuni volt miniszterelnök, nyolc miniszter és a jelenlegi parlament 17 képviselője.

A kezdeményező csoportban résztvesznek ezenkivül a főbb politikai pártok képviselői: Kitamura, Yamaguti, Narahaszni, Hiracuka volt miniszterek és mások a kormányon lévő párt részéről, Szudzuki, Aszanuma, Nomidzo, Macumuto, Kavakami, Kadzani és mások — a szocialista párt részéről, Noszaka, a Japán Kommunista Párt első titkára a kommunista párt részéről.

A kezdeményező csoport felhivást bocsátott ki Japán valamennyi szervezetéhez és aktivistájához és arra szólitotta fel őket, vegyenek részt az Országos Tanács tevékenységében. A felhivás széleskörü visszhangra talált az egész országban.

Az Országos Tanács felveti a kapcsolatok normalizálásának kérdését a Koreai NDK-val és a Vietnámi DK-val és a Szovjetunióval fennálló elintézetlen kérdések mielőbbi rendezése mellett foglalt állást.

Központi Lottó

Az 1957 julius 26-iki huzás eredményei: 22 34 51 60 1 35 36 83 17. Kiosztásra kerülő jutalmak összege 2.146.114 lej.

FRUCTEXPORT
vállalat felvesz
napszámos munkásokat
zöldségvállogatásra
Jelentkezni Dimitrov u. 66

Időjárás

Julius 28, vasárnap: aránylag meleg idő, változó felhőzet, leginkább a hegyes vidéken helyi esők. A hőmérséklet alig változik. Nappal plusz 25—30, éjszaka 15—20 fok között. Gyenge nyugati szél.

A Tartományi Muzeum művészeti osztálya megnyitotta a „Theodor Pallady" gyüjteményes kiállitást. A kiállitás és a muzeum többi osztályai megtekinthetők: kedden, pénteken és vasárnap 10—13 és 17—20 óráig.

Az aradi cukorgyár
lakatos tanoncokat keres felvételre
14—16 ÉVES KORIG, AKIK 7 ELEMIT VÉGEZTEK.
JELENTKEZÉS NAPONTA 6—14 ÓRA KÖZÖTT A SZEMÉLYZETI IRODÁBAN.

Lapzártakor

Flamura Roşie UTA—Gottwaldov válogatott 2:0 (0:0)

Szombat délután a Locomotiva stadionban játszották le a Gottwaldov válogatott— Fl. Rosie UTA nemzetközi mérkőzést. Tizezer főnyi közönség előtt a csapatok a következő összeállitásban kezdték a játékot: Gottwaldov: Hajek — Langr, Novak, Vidlicka — Pavelka, Sira — Kosnovsky, Kubicek, Modlidka, Faikus, Chmela.

Fl. Rosie UTA: Coman — Seres, Dusan, Farmati — Kapás, Serföző Jurca, Bakucz, Bojtos, Mercea, Székely.

Az aradiak kezdenek. A 4. percben Bakucz jó labdát kap Jurcától, lőhetne, de Székelyhez továbbit aki toronymagasan a kapu fölé küldi a labdát. A 6. percben 20 méterről büntetőt rugott Bakucz, de gyengén, a kapus véd. A vendégek jobban adogatnak, de ők sem veszélyesek a kapu előtt. A 21. percben szép UTA támadást látunk: a kitörő Bojtos elől a kapus önfeláldozóan, merész rávetődéssel ment, a labda lepattan róla, de Jurca az üresen maradt kapu mellé küldi. A 35. percben veszélyes csehszlovák támadás, Farmati az utolsó pillanatban a gólvonalról küldi a labdát a partvonalon tulra. A 38. percben Jurca kerül jó helyzetbe, de Hajek kifutással szépen tisztáz. Egy perccel később Bakucz csavart szabadrugása alig kerüli a kaput. Mezőnyjátékkal ér véget a félidő.

A második félidőben Székely a középcsatár, Bojtos a balszélső. A vendégeknél Chmela helyett Raboszki a balszélső.

A 3. percben a kitörő Bakuczot a kapu előterében szabálytalanul választják el a labdától, Russu játékvezető tizenegyest itél. Bakucz szép lövéssel értékesitette (1:0). A 16. percben Mercea helyett Székely áll be. A 25. percben Székely szögletet erőszakol ki — eredménytelen. Most feljön a vendégcsapat is, de lövéseik pontatlanok. A 45. percben Bojtos szögletét Varga befejelte (2:0).

A győztes csapat közvetlen védelmében Dusan, a fedezetsorban Serföző, a csatársorban pedig helyenként Bakucz voltak jók. A Gottwaldov-válogatott együttesében Hajek kapus kitünően védett. Mellette Pavelka, Kosnowski és Faikus emelkedtek ki.

Russu biró, Szegő és Varga határbirók segitségével jól vezette a mérkőzést.

Az aradi cukorgyár
szakképzetlen munkásokat keres felvételre
A CUKORGYÁRTÁSI IDÉNY TARTAMÁRA.
JELENTKEZÉS NAPONTA 6—14 ÓRA KÖZÖTT A SZEMÉLYZETI IRODÁBAN.

A nagyváradi Állami Szinház magyar tagozata
közkivánatra meghoszabitotta
aradi vendégjátékát.
Igy vasárnap, hétfőn és kedden
is szinrekerül az aradi Nyári Szinházban a
CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ

A hét filmjei

Dózsa György: julius 31-ig: ROMEO ÉS JULIA. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Délelőtt 10 és 12 órakor matiné.

Nicolae Balcescu: julius 31-ig: CSAK VELED TANCOLOK (osztrák film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. 9, 11 és 13 órakor matiné.

I. L. Caragiale: julius 28-ig: CAR ÉS ACS (szines német film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Herbák János: julius 28-ig: A KÉT TENGER TITKA (szines szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Ifjusági mozi: julius 28-ig: BÖGÖLY. Előadások: 3, 5 , 7 és 9 órakor. A délelőtt 11 órai matiné: 28-án: CSILLAGOS SZÁRNYAK.

SOLIDARITATEA (Gáj): julius 25—28-ig: ELVESZETT SZERELEM Előadások: hétköznap: 6 és 8 órakor, vasárnap: 4, 6 és 8 órakor.

Maxim Gorkij (Mikelaka): julius 25—28-ig: ZENE BONYODALMAKKAL. Előadások: hétköznap: 6 és 8 órakor, vasárnap: 4, 6 és 8 órakor.

TEBA (üzemi filmszinház): MEXIKÓI LANY. Előadások szombaton 12, 3.30, 5,30 és 8,30 órakor.

December 30 (üzemi filmszinház): MAKLÓVIA (mexikói film). Előadások julius 27—28-án.

Ifjuságtalálkozó Moszkvában

Amikor e sorok napvilágot látnak, Moszkvában harmincezer, a világ minden részéről összesereglett fiu és leány torkából messzire hangzóan csendül fel az ifjuság, a béke és barátság himnusza.

Fiatal küldöttek, olyan országokból, amelyeknek reakciós körei be szeretnék tömni füleiket, mert féltik idegeiket attól a hangorkántól, amelyben a béke szimfóniája harsog, ország-világ előtt, millió és millió honfitársaik képviseletében igazolják, hogy nem a „hidegháború" hirdetői hallatják hazájuk igazi hangját.

Bizonyára kezet szoritanak egymással Moszkvában a francia és algéria, Anglia és Ciprus küldöttei és mindazok az ifjak, leányok, akiket az imperializmus szeretne elválasztani egymástól, hogy egységüket megbontva, vágóhidra vigye valamennyit.

Moszkva ezuttal is központja annak a törekvésnek, amely e gonosz imperialista tervek megvalósitásának utjában áll.

N. A. Bulganyin válasza MacMillan angol miniszterelnök üzenetére

egyike azoknak a dokumentumoknak, amelyek a történelem előtt igazolják a Szovjetunió békeakaratát. Sajnos azonban — amint az Bulganyin válaszából kitünik — az angol kormány nem követi a Szovjetunió példáját. Erre mutat az a tény is, hogy Anglia megbizottja az ENSz leszerelési albizottságában, az amerikai küldött taktikázását támogatja.

Különösen az atomfegyver-robbantási kisérletek felfüggesztésének kérdésében káros Anglia állásfoglalása, amely a Szovjetunió által javasolt 2—3 éves szünet helyett, az amerikaiak tiz hónapra terjedő szüneteltetési ajánlata mellé áll.

Mennyi ellentmondás van abban az angol álláspontban is, amely a magfegyver kisérletek beszüntetését más leszerelési egyezmény megkötésétől teszi függővé. E tekintetben N. A. Bulganyin megállapitja, hogy az ilyesmi egyenlő a nukleáris kisérletek beszüntetése tervének kudarcbafullasztásával.

Ugyancsak a leszerelés kérdésének megkerülése az angol kormánynak az az álláspontja is, mely szerint a leszerelés megoldását meg kell előzniük olyan politikai rendezéseknek, amelyekhez egyebek között Németország egyesitése is tartozik.

Németország egyesitése a legbonyolultabb nemzetközi kérdések egyike. Tudjuk, hogy a nyugati hatalmak — közöttük Anglia kormánya is — mereven kitartanak amellett, hogy Németországot az NDK népének és kormányának megkérdezése nélkül egyesitsék, az állig felfegyverzett és nukleáris fegyverekkel is ellátott Nyugat-Németország reakciós vezetőinek uralma alatt.

Egy ilyen Németország, a nyugati tervek szerint, tagja lenne a szovjetellenes támadás céljából alakitott NATO-nak. Lehet-e összegyeztetni ilyen törekvéseket annak feltételezésével, hogy a nyugati hatalmak — közöttük Anglia kormánya — valóban a leszerelési tárgyalások sikerét óhajtják?

N. A. Bulganyin félreérthetetlenül leleplezi az ilyen követelések kortesfogás jellegét, amellyel Adenauer helyzetét szeretnék megerősiteni a nyugat-németországi közelgő választásokon.

Nem lehet csodálni ilyenformán, hogy a világközvélemény a leszerelési albizottságban tanusitott amerikai csürés-csavarás mozgató erejét a bizonyos nyugati hatalmak kormányai és az Adenauer kormány közötti alkudozásokban látja.

Bulganyin elvtárs válaszleveléből világosan kitünik, hogy sem a Szovjetunió kormányát, sem pedig a szovjet népet nem lehet megtéveszteni olyan átlátszó „garancia-egyezményekre" vontakozó mesékkel, amelyenekről MacMillan előző levelében tett említést és amely megegyezik a négy külügyminiszter genfi értekezletén előterjesztett nyugati javaslattal. Eszerint a NATO tagállamai — közöttük a NATO-ba bevont egész Németország — „garantálná" a Szovjetunió biztonságát.

Milyen biztonság lehetne az, amelyért a revansra éhes nyugat-német militaristák vállalnának kezességet? Ha nem látnánk annyi rosszindulatot az ilyen ajánlat megkockáztatásában, mint jó élcen nevetnünk kellene rajta.

Senki se vonhatja ezzel szemben kétségbe a szovjet kormány jószándékát, amikor N. A. Bulganyin azt ajánlja, hogy az európai országok és az USA, kölcsönösen kötelezzék magukat arra, hogy nem nyujtanak katonai vagy gazdasági segitséget olyan államnak, amely megbontja az európai békét, tekintet nélkül arra, hogy szövetség köti-e, vagy sem a támadó államhoz.

Csakis az ilyen megfogalmazás nyugtathatja meg az európai országok népeit, amelyek már nem egyszer estek áldozatául a német imperialisták terjeszkedési vágyának.

Ugyancsak minden köntörfalazástól mentes az olyan javaslat is, hogy az atom és hidrogénfegyverrel rendelkező államok ne tárolják a fegyvereket Németország területén. Mint Bulganyin rámutat, idegen atomfegyverek tárolása Németországban egyáltalán nem erősiti sem Anglia, sem Franciaország, sem pedig a németek biztonságát, akik nyilván nem óhajtják, hogy hazájuk atomháboru szinhelyévé váljék.

N. A. Bulganyin válaszüzenetében részletesen elemzi

a közép- és közelkeleti kérdésben hangoztatott angol álláspont

egyes részleteit.

Ilyen például az angol kormány állitása, hogy a közel- és közép-keleti feszültség legfőbb forrása az Izrael és az arab államok között kitört viszály.

Ez a viszály valóban fennáll. De vajon megoldja-e, ha Izrael kormánya arab városokat és falvakat bombáztat és csapatait Egyiptom területére küldi, hogy ott belelőjenek a békés arab lakosságba.

Ezt kérdezi N. A. Bulganyin MacMillan-tól és nyomban meg is jelöli a közel- és közép-keleti kérdésben elfoglalt szovjet álláspont alapelveit. Ezek pedig arra a törekvésre irányulnak, hogy a Szovjetunió hozzájáruljon e térség tartós békéjének biztositásához, szem előtt tartva az összes felek érdekeit, feltétlenül tiszteletben tartva a közel- és középkeleti államok szuverénitását és függetlenségét.

Nem is beszélhet másképpen az, aki a népek közötti megértés és nem pedig a további viszályok magvát akarja elhinteni.

Nem tudjuk, hogyan felel majd az angol miniszterelnök az ilyen megdönthetetlen igazságokra. Lehet, hogy megint kitér a konkrét válasz elől. Azt azonban nem titkolhatja el az angol közvélemény előtt, hogy a szovjet kormány szorosabb gazdasági kapcsolatokat óhajt a két ország között. Ez pedig életbevágóan fontos szempont az inflációval, az amerikai konkurrenciával küzdő angol gazdasági élet számára.

Anglia gazdasági életét kivülről ma egyetlen nagyhatalom, Nagy-Britannia „szövetségese" az Egyesült Államok veszélyezteti. Ezt igazolja az angol parlamentben

az omani helyzet

körül kialakult vita is.

Oman, a Perzsa-öböl kijáratánál rendkivül fontos térség az angol petroleumtársaságok számára. Ezért ültette a Maszkat-i szultánt trónra az angol imperializmus. A szultán ellen — aki az angol nagytőke megbizottja ezen a területen — fellázadtak az omani arab törzsek. Anglia, viszont ilyenkor nem tekinti belügynek egy idegen állam kormánya és népe között kitört viszályt. Az angol repülőgépek már bombázzák is a felkelők állásait és az angol kormány kész a legkegyetlenebb eszközökkel vérbefojtani az omani arab törzsek felkelését.

Ezt különben az angol külügyminiszter természetes tényként jelentette be az alsóházban, mondván, hogy „julius 23.-án a brit légihaderő egységei akcióba léptek a fellázadt arab törzsek néhány hadállása ellen." Nem volt hajlandó azonban egyes laburista képviselők „kellemetlen" kérdéseire válaszolni.

Bevan, a laburisták egyik vezére azonban egyes sajtóhangokra — köztük a France Presse tudósitására — hivatkozva megkérdezte a kormányt, nem lenne-e ésszerü a Maszkat-i kérdésben bizonyos lépéseket tenni az amerikai kormánynál?

Londonban ugyanis az emlitett sajtókommentárok szerint az a vélemény alakult ki, hogy az amerikai kőolajtársaságok — elsősorban az ARAMCO amelynek nagy befolyása van a Közép-Keleten — be akarnak férkőzni a Perzsa-öböl térségébe, ahol az angol társaságok által kiaknázott kőolajforrások vannak.

E kommentárok többek között azon alapulnak, hogy a napokban Lloyd külügyminiszter az amerikai, Dulles külügyminiszter pedig az angol nagykövettel folytatott megbeszélést.

Bármennyire is szeretnék egyes nyugati sajtóorganumok csupán az imperialista hatalmak közti versengésre csökkenteni az omani angol intervenciót, az United Press tudósitása szerint az afrikai és ázsiai arab államok ENSz képviselői most tanulmányozzák a lehetőséget, hogy az ENSz-nél tiltakozzanak az angol beavatkozás ellen.

Ilyenformán nyilvánvaló hogy az omani felkelők szabadságukért, az imperialista iga lerázásáért harcolnak.

Befejezésül N. A. Bulganyinnak MacMillan-hoz intézett válaszüzenetéből egy tanulságot szeretnénk megemliteni: törekedjenek az államok, igy Anglia is, minden országgal — társadalmi rendszerükre való tekintet nélkül — szoros és a kölcsönös előnyök szem előtt tartásán alapuló gazdasági kapcsolatokat létesiteni és akkor megoldódnak az olyan viszályok, amelyek gyanakvással töltik el egymással szemben az országokat és amelyek annyi vért és szenvedést okoznak békés embereknek.

Erre figyelmezeteti a világot a világ ifjuságának moszkvai találkozója is, amely példát mutat, hogyan találnak egymásra különböző nemzetü, faju emberek, ha utjukon az emberszeretet, a megértés és barátság iránti törekvés irányitja őket.

Bakács Béla

A „Vörös Lobogó" szerkesztősége és Kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 33-02, 33-05, 30-87, 35-69. Kiadóhivatal: 16:92. Nyomda: 20-77. Tip. I. O. I. L. Nr. 2. Arad.